

ФІНАНСОВА КРИЗА ГРЕЦІЇ – ПЕРШІ КРОКИ ДЕЗІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЄС

Світова економічна криза суттєво вплинула на економічні відносини України та країн ЄС, в першу чергу змінивши інтенсивність та, певною мірою, структуру торгівлі товарами та послугами, а також потоків капіталу. Вплив кризи на рух робочої сили був значно меншим, ніж очікувалось.

Фінансовий пакт - нова фінансова угода ЄС має допомогти найбільшим боржникам Європи наблизитися до стандартів Німеччини, чия економіка має найменше кризових симптомів. Міжурядовий договір передбачає суворе дотримання жорстких правил щодо бюджетного дефіциту та державного боргу. Мета угоди – відновити довіру фінансових ринків, які висловлювали серйозні сумніви щодо тривалих економічних перспектив низки країн єврозони і майбутнього спільної валюти. За умовами угоди, максимально допустимий дефіцит бюджету кожної країни ЄС зменшується з нинішніх трьох до пів відсотка. Ці вимоги мають стати частиною національних законів, а країни, які не внесуть це правило до конституції постануть перед загрозою штрафів обсягом до одного десятого відсотка ВВП.

Основні причини виникнення кризи в Греції, що викликали фінансові дії з боку ЄС, можна назвати наступні. По-перше, зрозуміло, що основна відповідальність за кризу лежить саме на уряді Греції, оскільки здійснювана ним протягом декількох років економічна політика фактично заклала основи нинішніх економічних труднощів. Протягом років Греція, Іспанія та інші країни ЄС, мали найвищі темпи економічного зростання в зоні євро, причому низькі відсоткові ставки сприяли буму в галузі будівництва та споживчих витрат. Водночас, фінансова криза виявила серйозні системні проблеми в економіці цих країн, а саме хронічну відсутність дисципліни в державних фінансах та довгострокові структурні проблеми. В минулому країни могли відреагувати на такі кризи шляхом девальвації національної валюти, що давало можливість відновити економічну рівновагу. Євро, яке стало критичним інструментом захисту європейських інтересів за часів кризи, сьогодні проходить тест на міцність у формі випробування слабкого політичного серця всього механізму. З іншого боку, очевидним є і той факт, що уряд не надавав адекватної інформації про характер і масштаби національних бюджетних проблем. По-друге, відповідальність за становище, що склалося також несуть і інститути єврозони. По-третє, свій внесок до грецької кризи внесли і фінансові ринки, на яких надмірний оптимізм до кризи змінився найглибшим песимізмом після того, як криза вже почалась. Використання свопів на кредитний дефолт дає можливість песимістично налаштованим учасникам ринків необмежені можливості спекулювати проти окремих країн, тим самим, збільшуючи їхні проблеми. У цілому криза в Греції яскраво висвітлила структурну проблему єврозони: монетарний союз не є частиною політичного союзу. Такий дисбаланс веде до формування економічних відмінностей між країнами, причому механізму подолання таких відмінностей немає.

Науковий керівник – Н.М.Груциньська, к.е.н., доц.